הריני נזיר פרק שני נזיר

לא וקדש לי אשה סתם. שלא פירש לו באיזו עיר ואיזו אשה: **מוקה שליח עושה שליחותו.** והלך וקידש לו אשה וכיון שלא פירש לו היכן מיניהו קדיש ליה ולא ידע איזו איזו קידש לו ולא הדר לאותו האיש ונסיב איתתא דלמא זו היא אמה או בתה או אחותה של אותה האשה שקידש לו שלוחו והן כולן אסורות לו כדאמר

אמר (קידושין דף עו) המקדש את אשה אוסר עליו שבע עריות: **קן סתומה.** אחד מחייבי קינין כגון הזב והזבה יולדת ומצורע שהפרישו להן שתי תורין או שני בני יונה ועדיין לא קרבו להן שם אחד לחטאת ואחד לעולה ופרח גוזל אחד מהן לאויר העולם א) או שפרחה לבין חטאות המתות כגון שהיו שם ב) מה' חטאות המתות כגון חטאת שביקרו בעליה כו' ד) ונתערבה ביניהן ואין ידוע איזו היא דאין לה שום תקנה: **יקח גוזל נוסי.** ואחר"כ יפרים אחד לחטאת ואחד לעולה: (גליון להכי קאמר בין חטאות המתות דאילו מתערבה בין חטאות חיות והגך חטאות דידיה ליכא מצי למיסב חד מיניהו ועביד ליה זוג להאי והא דלא נתערב הוה ג) קריב לה עולה): **ואילו קן מפורסם.** שפרח אחד מהן ואינו יודע איזו ג) היא אין לו תקנה לפי שאין יודע איזו לחטאת ואיזו לעולה ד) ואע"ג דפירש כיון דלא הוי תרוייהו קמיה לית בהו היכרא דלא ידע אי האי שני הוי חטאת או עולה: **ואילו שאר קינין דעבלמא מקנן ואמאי לימא.** לכל מאן דמייתי קינין היינו האי דפרח לפלוני אחמול ונמצא מתכפר בקרבן חבירו דהא אמרת שהוא אסור בכל הנשים שבעולם: **אמר ליה אמינא לך אגא אשה דלא ניידא.** דכל כבודה בת מלך פנימה והואיל דקביעה הוה ליה כמחצה על מחצה ואסור ואת מותבת לי מאיסורא דנייד דאיכא לאיסור לאיסורא דמשום דאית בה טעמא דכל דפרים מרוכא דהיתירא פרים: **וכי פימא גבי אגא נמי אימור.** האי בעל אשכחיה לההיא איתתא בשוקא דניידא וליתפרים בה דכל דפרים מרוכא פרים אכתי לא דמי דאילו איתתא הדרא לניחותא כיון דעיילא לביתה הוא לה קבועה אבל גבי קן לעולם הוא לה איסורא דניידא: **ומודה ר' יוחנן כאשה שאין לה כח כו' ולא אמוס.** פנויה ואע"פ ה) וכו' דלאחר מכן הוא לה חדא מהני קרובותיה פנויה כיון דבזמן שנילא זה שלוחו היתה האמת נשואה והאמת פנויה ובא זה ו) וקידש את הפנויה אין מושבין לומר שמא שלוחו בא לכאן וקידש את אחותה לאחר שנתגרשה ונמצא זה פוגע באחותה ויש בו משום איסור שמי אחיות דסמא דמילתא כי משוי אינש שליח במילתא דקיימא קמיה בלא איסורא אבל במלתא דלא קיימא קמיה כגון זו דבההיא שעתא דקא משוי שליח להאי הוה מינסבא לגברא לא משוי אינש שליח: **בשלמא בכרא.** להכי מגלח את הראשון ז) דזה קאים קמיה אחיך מזיר קדמאה ואיכא למימר דהואיל וקאים קמיה מיתייב בקרבן תגלחתו ד): **אלא קדמאה.** אמאי מגלח את השני והא בההיא שעתא לא הוה האי מזיר קמיה ואת הוא דאמרת ח) מילתא דלא קאים קמיה דאינש לא מסיק אדעתיה לקבולי עילויה ט) ואמאי אמרת דמגלחים זה את זה: הכי

מסקנא ה) ומשני כי משוי אינש שליח במילתיה דאיהו מצי עביד וכו' פי' ואלו דעת האדם אפילו במידי דלא קאי קמיה והלכך הראשון נפטר בגילוח השני אבל שליחותא ו) (נבעל) ז) דלא מצי אינש משוי שליח אלא במילתיה דמצי עביד נפשיה בשעה שעושה שליח דהא נסיבי' ח) לא מצי לשוייה שליח לקדש לו אף כשנתגרש ואף קדשה ט) השליח אינה מקודשת ואם תאמר דהא מעשים בכל יום שהאשה אומרת לחבירתה לוטי לי קמח והפרישי חלה בעבורי וגם תלמידים של בית רבן אומרים כן ואין נעשה שליח בדבר הזה הא בשעה שעושה אותה שליחות לא היתה יכולה בעצמה להפרים חלה מקמח זה שאינו בר מיזבח שאין מפרישין חלה מקמח ואומר רבינו מה דים בידה להביא עיסה מגולגלת ולומר עיסה זו תהא חלה על קמח לכשיהיה נילוש דהכרים שבידה קיימים אין זה דבר שלא בא לעולם כיון: **שבידה לנוס ומגולגל העיסה** קרוי שפיר בא לעולם כיון שבידה לעשות כדאמר פרק האומר לחבירו (קידושין דף סב:) פירות ערובה זו תלושה יהא תרומה על פירות ערוגה זו מחוברת לכשיתלשו ונתלשו הרבה קיימין דכל שבידו לעשות לאו כמחוסר מעשה דמי ובידו לתולשם ומכל מקום בהאי טעמא לחודא לא סגי לן למימר דמלי למיעבד שליח כאן כיון דבידו לנוס ומגולגל ט) מדאמר פרק רבן גמליאל (יבמות דף נב.) האומר לחבירו כתוב גט לאתרומתי לכשאהכנסנה אגרשה הרי זה גט מפני שבידו לגרשה מיהא ז) אם ירצה ובעי התם לימתמו מהו ומאי קא מיבעיא ליה והא בידו לבא עליה ולגרשה אלא ודאי כיון דהשתא לא מצי לגרשה לא מצי משוי שליח כיון דמחוסר מעשה לבא עליה הכא נמי כיון דהשתא מיהו לא מצי להפרים מיהו קרוי בידו מה שבידו לנוס ומגולגל לענין זה שיכול לעשות שליח כיון דמחוסר ליטה ומגילגל: טעמא

בנה ואע"פ שהיתה לה אחות והיתה נשואה בשעה שמנה את שלוחו לקדש לו אשה ונתגרשה לאלתר לאחר מיגרי השליחות מותרת היא ולא חיישינן שמא קדשה שלוחו אחר שנתגרשה: במילתא דלא קיימא קמיה לא משוי אינש שליח וקס"ד דמקשה (ממתני') דלא מסיק אינש אדעתא למנותו שליח למה שאין בידו לעשות עתה הלכך לא הוי שלוחו לקדש לו אותה אשה שנתגרשה אחר מיגרי השליחות ואם קדישה לו אינה מקודשת ומותר בקרובותיה אבל אם פירש בפירוש שעשאו שליח אפילו לנשים שהן עתה אסורות אם יהיו מותרות הוי שלוחו לפי מאי דס"ד השתא: בשלמא בתראה שאמר ואני ועלי לגלח נזיר איכא קדמאה קמיה (שהם ניכר) נזר בנזירות ויכול השני לפוטרו אלא קדמאה בשעה שקיבל עליו לגלח נזיר אבתי לא נזר השני והיאך נאמר שדעתו היה לפוטרו אם יקבל עליו נזירות הא לא מסיק אינש אדעתיה

מסורת הש"ם

א) [עירובין לא: ניטין סד. מולין יב.]. ב) קינין פ"ב מ"ה. ג) [נדים מסכת דרך ארץ]. ד) [בכורות ז:]. ה) [וע"ע בתוס' ניטין סד. ד"ה אסור], ו) [בתב התי"ט בסמ' קינין פ"ב משנה ה נראה דהתוס' לא גרסי בגמ' הך דאילו קן מפורסם אין לו תקנה עכ"ל], ז) גי' מ"מ שמינה מי אגב כל כו', ח) ס"ל לע"ב, ט) ס"ל כעניין אחר.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אשה סתם ומת השליח אסור ככל הנשים: (ב) שם הוה נסיבא לגברא מי מצר: (ג) רש"י ד"ה כעבלמא בתרא הד"א עם ד"ה אלא וכו' זה אלא הכי קאמר כל"ל והד"א:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה בשוקא אשכח וכו' בלומי. עי' תוספות דף טו ע"א תוס' ד"ה דלמא אגא: ד"ה מ"מ וכו' דאאר פרק ר"ב. קשה לי מין דנקעו דמיהו ליינם אם כן עדיין קשה הא הוא כעבלמו יכול לגרשה עתה לכשתתיים דלא הוי דבר אלא בא לעולם ומ"מ מצי משוי אינש כמו כמלה וכ"ש:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) רש"י ד"ה קן סתומה וכו' אי שפרחה לבין חטאות המתות נ"ב עיין לקמן דף כא ע"ב רש"י ד"ה והיינו טעמא וכו' ובשער המלך פ"ד הלכה ז' מהל' סהמ"ק: ב) תוס' ד"ה כי משוי וכו' בקדושין דף לא ע"ב אלא שלא לכן ולא כל"ל: ג) באר"ד לכן פריך אמתני' בשלמא מתני' נמחק מלת מתני':

מוסף רש"י

אסור בכל הנשים שבעולם. שמא זו קרובתו מרוחקת שקדש לו שלוחו היא, אלא אם כן חזר שלוחו לומר לו אל תקדשני לך, או לא קדשני לך שוס אשה (גיטין סד.). **חזקה שליח עושה שליחותו.** כל השליחין עושין שליחותן ומחזקינן להו בכך, מאחר שנתרצו בשליחותן (חולין יב.).

פי' הרא"ש

כגון שאמר הריני נזיר לזמן ידוע שאו יתחיל נזירותי ויקדים הגעת הזמן אירע לו אונס: אסור בכל הנשים שבעולם דשמא קדש שלוחו אחת מקרובותיה: קן סתומה שלא פירש איזו לעולה ואיזו לחטאת או שפרח לבין חטאות המתות כגון שמתו בעליהן או נחסברו באחרות דהלכה למשה מסיני שיכותו הי"ה דהוה מצי למתני קן מפורשת כגון שפירש איזו לעולה ואיזו לחטאת אלא שהיה צריך לפרש ובלבד שיכיר הנשארת אם היא חטאת או עולה דאם אינו מכירה אינו יכול ליקח לה זוג דאינה ראויה להקרבה שהעולה נעשית למעלה והחטאת למטה ולא רצה להאריך וחנא קן סתומה וגם אורחא דמלתא שאינו מכיר אם עולה אם חטאת כשנאבד זוגה אלא כשהם ביחד אז נקיל להכירם א"נ נקט קן סתומה משום סיפא פרח לבין הקרבנות פסול ופוסל א' כנגדו ואם היה מפורש היה פוסל שנים ועשר: ואילו שאר קינין דעבלמא מתקנין ולא פסלינן כל קינין שבעולם דדלמא זו שפרחה היא אחת מהן ונמצא מתכפר בקרבן חבירו: אמינא לך איסור דניחא דבשעה שקרשה השליח היתה נחה ויקרוצה בביתה הלכך היתה חשובה בין כל הנשים שבעולם כמחצה על מחצה ואילו עשאו שליח לקדש לו נשים הרבה וקידש חצי הנשים שבעולם היו נאסורות כל הנשים משום ספק קרובות אפילו אי נידי משום

עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פ"ט מהלכות אישות הלכה ו סמג עשין מח טור ש"ע אה"ע סימן לה סעיף יא:
יג ב מיי' פ"ט מהלכות פסולי מוקדשין הל' ח:
יד ג מיי' פ"ט מהלכות אישות ה"ו סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן לה סעיף יא (והכה"מ פ"ב דקדושין דף כל ע"א וכרא"ש סס סימן יח):

נוסחת הריב"ן

ה) מאותן המת: ב) קרי: ג) לנוי: ד) לעולה הס"ד ואמ"כ מכ"ד ואלו: ה) ואע"פ שלאחר מיכן הוא לה אחות פנויה כיון כו: ו) המצלה: ז) דהוה: ח) דממילתא: ט) אלא אמאי קא אמרת מי: ומ"ש הס"ד ומ"ה דהכי קאמר:

הגהות התוספות

1. ל"ל וכ"מ. לו ל"ל ולר"מ דמפרש כו'. 2. ל"ל וכבר מת אביה מאי מיכא למימר. ותיכות וכבר מת אביה שאח"כ נמתק. 3. ל"ל דלאו מקרובות כו'. ותיכות מלומר נמתק. 4. ותיכות זב וזבה נמתק. 5. ל"ל אחיהו לחטאת ואחיהו לעולה. 6. ל"ל דלמא האי הוא. 7. ל"ל לא דמי לקנוס. 8. ל"ל וכל. ותיכות אלא נמתק. 9. ל"ל וכו. ואיהו דיכור כפנים אלא המשך אחר לדיכור שלפניו. 10. ל"ל בקידושין אלו. 11. נס"ל קרוכות. 12. ל"ל מתמני. 13. ל"ל אבל שליחותא שאני אלא כו'. 14. ל"ל והכל כיון דעסיקן. 15. ל"ל אם קדשה. 16. ל"ל דכיון. 17. ל"ל מהשתא.

פי' הרא"ש (המשך)

דרוב כל הנשים אסורות עליו משום ספק קורבה אשתא נמי נאסרות כל הנשים כיון שהאוסר קבוע אע"פ שאין הנאסר קבוע: ואת אמרת לי איסורא דנייד העוף הפורח הוא נד בעולם וכיון דלא הוי קבוע אין לו כח לאסור דבטל הוא ברוב קנין שבעולם אבל אי הוי קבוע חשבינן כאילו חצי קנין שבעולם אסורים כדחשבינן האשה המקודשת כאילו קדש חצי הנשים שבעולם וכי תימא הכא נמי דנייד דאיסור בשוקא אשכח וקדיש דחומרא יתירא היא לאסור כל הנשים שבעולם והיה לנו לתלות שנא בשעה שקדשה לא היתה קבועה ולא היתה כחצי הנשים שבעולם הדרה לניחותא אחר שקדשה וכיון דקבועה היא השתא חשובה כחצי הנשים אבל עוף אין לו קביעות אפילו כשהוכר לקנו בתרביר נודד ממקומו ומורה מקן לקן ואין לו קביעות מקום: שאין לה לא בת דניחוש לחמות וגם לא בת בת וגם לא בת בן דניחוש לאם חמיו ואם חמותו ולא אם דניחוש לבה אשתו וגם לא אם אם ולא אם אב דניחוש לבת בתה ולבת

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com